

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/80/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3617010250
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3617010250.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovanému W. O., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom B., Y. XXX/X, okres B., t. č. na slobode, pre trestný čin prečinu zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek X písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c) Tr. zákona v spojení s § 127 odsek 4 Tr. zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske v neprospech obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 12. februára 2018 pod sp. zn. 2T/96/2017, na verejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 25. apríla 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písm. e) Tr. poriadku z r u š u j e s a v napadnutom rozsudku celý výrok o treste odňatia slobody a uložených povinnostiach.

Podľa § 322 odsek 3 Tr. poriadku s a obžalovaný W. O., nar. XX.XX.XXXX v B.

o d s u d z u j e :

Podľa § 189 odsek 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona, § 38 odsek 2 Tr. zákona, § 39 odsek 1 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 odsek 1 písm. a) Tr. zákona, § 51 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona s a obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne o d k l a d á na skúšobnú dobu 4 (štyri) roky s probačným dohľadom.

Podľa § 51 odsek 4 písm. h) Tr. zákona s a obžalovanému u k l a d á povinnosť spočívajúca v príkaze v skúšobnej dobe podrobiť sa protitoxikomanickému liečeniu.

Podľa § 51 odsek 4 písm. j) Tr. zákona s a obžalovanému u k l a d á povinnosť spočívajúca v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 12. februára 2018 pod sp. zn. 2T/96/2017 bol obžalovaný W. O. uznaný za vinného z trestného činu zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c) Tr. zákona v spojení s § 127 odsek 4 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa XX.XX.XXXX v čase okolo 10.00 hod. v obci W. N. pri l. v smere na obec B. nastúpil na zadné sedadlo do osobného motorového vozidla zn. O. XXX S., ktoré riadila jeho matka W. N., ktorej počas jazdy v smere do B. začal vulgárne nadávať, začal byť agresívny a vyčítať jej, že ho posielala do zamestnania,

pričom ju opakovane búchal päšťou do ramena pravej ruky, na čo poškodená pokračovala v jazde, pričom obžalovaný jej povedal, že potrebuje peniaze v sume -50,- Eur alebo -100,- Eur na cigarety alebo jedlo a tiež jej uviedol, že ak mu peniaze nedá tak ju zbije, čo dvakrát zopakoval, po čom poškodená z obavy fyzického napadnutia zo strany obžalovaného prišla s vozidlom k bankomatu pobočky M. B., kde okolo 11.00 hod. vybrala z bankomatu sumu -10,- Eur, ktorú obžalovanému odovzdala, an čo jej obžalovaný uviedol, že ešte potrebuje ďalších -5,- Eur, ktoré mu už W. N. odmietla vybrať, po čom jej obžalovaný opätovne začal vulgárne nadávať a žiadal, aby mu ešte kúpila mäso, Q. a chlieb, po čom W. N. od obžalovaného odišla, pričom uvedeným konaním obžalovaný spôsobil svojej matke W. N. hematóm na ramene pravej ruky, bez potreby lekárskeho ošetrenia a škodu vo výške -10,- Eur.

Za to bol odsúdený podľa § 189 odsek 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona, § 38 odsek 2 Tr. zákona, § 39 odsek 1 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov. Podľa § 49 odsek 1 písm. a) Tr. zákona, § 51 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený na skúšobnú dobu 24 (dvadsaťštyri) mesiacov s probačným dohľadom. Podľa § 51 odsek 4 písm. h) Tr. zákona bola obžalovanému uložená povinnosť spočívajúca v príkaze v skúšobnej dobe podrobiť sa protitoxikomanickému liečeniu. Podľa § 51 odsek 4 písm. j) Tr. zákona bola obžalovanému uložená tiež povinnosť spočívajúca v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože proti nemu podal prokurátor v zákonnej lehote odvolanie proti výroku o uloženom treste v neprospech obžalovaného. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že výrok o vine v napadnutom rozsudku považuje za vecne správny a zákonný a nemá ani žiadne výhrady voči konaniu, ktoré mu predchádzalo. Nestotožnil sa však s výrokom o uloženom treste obžalovanému, ktorý je neprimerane mierny a je v rozpore so zásadami pre ukladanie trestu a tiež preto, že mimoriadne zníženie trestu u obžalovaného podľa § 39 odsek 1 Tr. zákona v napadnutom rozsudku nie je dôvodné. Ďalej uviedol, že v prejednávanom prípade nie sú dané žiadne mimoriadne okolnosti prípadu ani také pomery obžalovaného, ktoré by odôvodňovali mimoriadne znížiť trest u obžalovaného pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby tak, ako aplikoval súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku. Za takúto mimoriadnu okolnosť nemožno považovať iba vyhlásenie obžalovaného o uznaní viny na hlavnom pojednávaní. Prvostupňový súd dostatočne nezohľadnil pri ukladaní trestu obžalovanému spôsob, ktorým spáchal predmetný trestný čin aj jeho následok, pretože obžalovaný sa trestného činu dopustil s použitím násillia a zároveň voči osobe blízkej - voči svojej matke, no najmä nezohľadnil samotnú osobu obžalovaného, ktorý sa obdobnej trestnej činnosti tiež voči svojej matke už v minulosti dopustil, za ktorú bol právoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody. Prokurátor v tejto súvislosti poukázal na to, že obžalovaný W. O. bol doposiaľ dvakrát súdne trestaný, naposledy rozsudkom Okresného súdu Partizánske pod sp. zn. 1Z/35/2014 zo dňa 20. októbra 2014 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý vykonal dňa 29. septembra 2015. Tohto trestného činu sa dopustil voči svojej matke W. N., ktorej sa vyhrážal zabitím. Obžalovaný bol tiež dvakrát priestupkovo postihovaný za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, ktorých sa dopustil fyzickým napadnutím svojej matky. Uvedené skutočnosti u obžalovaného zvyšujú nebezpečnosť jeho konania v prejednávanom prípade. Okolnosti, že sa obžalovaný medzičasom zamestnal, že údajne začal rešpektovať svoju matku a ambulantne sa psychiatricky lieči je potrebné hodnotiť ako účelové správanie sa obžalovaného pre dosiahnutie uloženia čo najmiernejšieho trestu. Dodal, že uložený trest obžalovanému súdom prvého stupňa v napadnutom rozsudku nie je ani v súlade s generálnou prevenciou a teda nie je spôsobilý pôsobiť na ostatných členov spoločnosti tak, aby ich odradil od páchania trestných činov a nemôže ani vyjadrovať dostatočne morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Preto navrhol, aby Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd podľa § 321 odsek 1 písm. e) Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom treste obžalovanému W. O. a aby sám podľa § 322 odsek 3 Tr. poriadku tomuto uložil podľa § 189 odsek 2 Tr. zákona s použitím §§ 36 písm. l), 37 písm. m) Tr. zákona a § 38 odsek 2 Tr. zákona nepodmienečný trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby, so zaradením obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 odsek 2 písm. b) Tr. zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Poškodená W. N. písomným podaním zo dňa 29. januára 2019 adresovanému Krajskému súdu v Trenčíne uviedla, že sa chce odvolať ako matka obžalovaného voči návrhu prokurátora uvedeného v

písomných dôvodoch odvolania. Poukázala na to, že obžalovaný začal pravidelne chodiť do práce a platí si svoje dlhy a pravidelne navštevuje aj psychiatričku. Dodala, že voči nej sa správa dobre a medzi sebou už nemajú žiadne problémy či konflikty. Myslí si, že sa obžalovaný už poučil.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhol, aby odvolací súd rozhodol podľa návrhu uvedeného v písomných dôvodoch odvolania a aby zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o treste a uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody.

Poškodená W. N. na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedla, že vo veci sa nemienila odvolať. Jej písomné podanie adresované krajskému súdu bolo iba jej vyjadrenie k písomnému odôvodneniu odvolania prokurátora.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že v budúcnosti už chce viesť iba riadny život, bez páchania trestnej činnosti. Voči matke sa správa slušne. Stále navštevuje ambulanciu v súvislosti s liečbou, ktorá mu bola uložená a chcel by zostať na slobode a navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť.

Podľa § 317 odsek 1 Tr. poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 Tr. poriadku alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3 Tr. poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Tr. poriadku.

Krajský súd, ako odvolací súd preskúmal v intenciách § 317 odsek 1 Tr. poriadku napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa, pričom pokiaľ ide o výrok o vine, súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, keď po tom, čo prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku o vine, uznal obžalovaného napadnutým rozsudkom vinným z trestného činu prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písm. a) Tr. zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1 Tr. zákona, pretože tento svojím konaním popísaným v skutku naplnil všetky potrebné (formálne) zákonné znaky citovaných oboch trestných činov, vrátane potrebného materiálneho korektívu (ide o prečiny), ktorý bol u oboch prečinov celkom zrejme vyšší než nepatrný. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine a v postupe súdu výroku o vine predchádzajúcom nezistil chyby odvolaním nevytýkané a odôvodňujúce podanie dovolania, preskúmal z podnetu podaného odvolania len výrok o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je sčasti dôvodné.

Prvostupňový súd v posudzovanom prípade pri ukladaní trestnoprávných sankcií však už nepostupoval celkom správne, keď obžalovanému uložil neprimerane príliš mierny podmienený trest odňatia slobody. Prvostupňový súd správne identifikoval u obžalovaného poľahčujúce a priťažujúce okolnosti podľa § 36 písm. l), 37 písm. m) Tr. zákona, ktorých počet bol vyrovnaný a správne u obžalovaného tiež použil inštitút mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody pod jeho dolnú zákonnú hranicu podľa § 39 odsek 1 Tr. zákona, pretože v posudzovanom prípade sú dané také mimoriadne okolnosti, na ktoré dôvodne poukázal súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa i odvolací súd stotožnil a ktoré spočívajú tak v osobe obžalovaného ako aj v okolnostiach celého prípadu. V tomto smere nemožno prehliadnuť, že obžalovaný urobil vyhlásenie o uznaní viny podľa § 257 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku, ktoré dopĺňa dôvodnú aplikáciu moderačného oprávnenia súdu podľa § 39 odsek 1 Tr. zákona, pretože týmto obžalovaný významne uľahčil predovšetkým žalobcovi jeho povinnosť dokazovať jeho vinu a súčasne obžalovaný preukázal týmto výraznú sebareflexiu vo vzťahu k spáchanej žalovanej trestnej činnosti, ktorej sa dopustil. Prvostupňový súd správne potom u obžalovaného neidentifikoval poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zákona, čo je v súlade s už ustálenou judikatúrou. Odvolací súd sa na jednej strane stotožňuje s odvolacími námietkami prokurátora v tom, že obžalovaný už bol v minulosti trestaný, s uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody a i postihovaný za priestupok vo vzťahu k svojej matke, ktorá je i v posudzovanom prípade opäť poškodenou osobou, na druhej strane však musí poukázať na to, že u obžalovaného od spáchania predmetnej trestnej činnosti došlo k významnej pozitívnej zmene v jeho správaní sa a v prístupe v otázke vedenia riadneho života, čo opakovane potvrdila v prospech obžalovaného i jeho matka, ktorá uviedla, že obžalovaný už po dlhšiu riadne pracuje, pokračuje v začatom protitoxikomanickom liečení a jeho správanie sa k nej výrazne zlepšilo do takej miery, že je voči nej slušný a rešpektuje ju ako autoritu. Preto

aj vzhľadom tiež na nie celkom závažné skutkové okolnosti z hľadiska následku odvolací súd na rozdiel od názoru prokurátora uvedeného v písomných dôvodoch odvolania dospel k zhodnému názoru ako súd prvého stupňa, že na obžalovaného za takéhoto stavu nie je nevyhnutné, vzhľadom na očakávané naplnenie účelu trestu v zmysle § 34 Tr. zákona, na neho pôsobiť bezprostredným výkonom trestu odňatia slobody. Prvostupňovým súdom však uložený takýto trest odňatia slobody vo výmere dvanásť mesiacov, s podmieneným odkladom jeho výkonu s určením skúšobnej doby na dvadsaťštyri mesiacov s probačným dohľadom nad správaním sa obžalovaného v určenej skúšobnej dobe je však na druhej strane neprímerane miernym trestom. Preto odvolací súd, z podnetu odvolania prokurátora, čiastočne dôvodného, vzhľadom na uvedené, podľa § 321 odsek 1 písm. e) Tr. poriadku zrušil v napadnutom rozsudku prvostupňového súdu celý výrok o treste a uložených povinnostiach a sám potom na podklade § 322 odsek 3 Tr. poriadku podľa § 189 odsek 2 Tr. zákona s prihliadnutím na §§ 36 písm. l), 37 písm. m) Tr. zákona, za použitia § 38 odsek 2 a § 39 odsek 1 Tr. zákona uložil obžalovanému primeraný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, rešpektujúc zákonný limit uvedený v § 39 odsek 3 písm. e) Tr. zákona a jeho výkon mu podmienene odložil podľa § 49 odsek 1 písm. a) a § 51 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona na primeranú skúšobnú dobu pri hornej hranici zákonného rozpätia, spolu s probačným dohľadom nad správaním sa obžalovaného v určenej skúšobnej dobe, spolu s uložením dvoch primeraných povinností, špecifikovaných vo výrokovej časti tohto rozsudku tak, ako tieto tiež správne už ukladal súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku. Tieto obžalovanému uložené povinnosti tvoria vhodný prostriedok na dosiahnutie očakávaného účelu trestu u obžalovaného upraveného v § 34 Tr. zákona. Trest uložený obžalovanému odvolacím súdom v tomto rozsudku vyjadruje aj v dostatočnej miere morálne odsúdenie protiprávneho konania obžalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.